

Persbericht

Monitor Brede Welvaart Groningen: Schone lucht en veel ruimte, maar prettig wonen onder druk en laag vertrouwen in de toekomst

Maandag 6 maart presenteert Sociaal Planbureau Groningen de Monitor Brede Welvaart Groningen 2022. De monitor wordt overhandigd aan Tjeerd van Dekken, gedeputeerde Provincie Groningen. In de monitor is te zien hoe de brede welvaart zich door de jaren heen in Groningen ontwikkelt. Een wisselend beeld, want er is schone lucht, veel ruimte en je kunt in Groningen groots wonen. Toch staat prettig wonen in de provincie onder druk en is het algemene vertrouwen in de overheid en toekomst laag.

Brede welvaart staat onder druk

De provincie Groningen behoort tot de laagst scorende provincies op meerdere bredewelvaartsaspecten, zo blijkt uit de Monitor Brede Welvaart Groningen. Vooral op het gebied van economie, werkgelegenheid, gezondheid en de samenleving. Zo groeien er in Groningen meer kinderen op in gezinnen onder de armoedegrens, leven Groningers gemiddeld iets minder gezond en is de arbeidsparticipatie er één van de laagste van heel Nederland. Bij veel van deze indicatoren is er sprake van een langdurige trend. Daarnaast is er onder Groningers een benedengemiddeld vertrouwen in het landelijk bestuur, instanties en in de toekomst. Mede het gevolg van de gaswinningsproblematiek in Groningen.

“Brede welvaart staat onder druk, dat blijkt duidelijk uit de monitor. Daarom moeten we ons allemaal extra inzetten voor gezondheidszorg, nieuwe en betaalbare woningen en banen”, aldus Tjeerd van Dekken, gedeputeerde Provincie Groningen.

Meeste Groningers tevreden met hun leven

Als je Groningers zelf vraagt hoe het met hen gaat, krijg je een genuanceerder beeld, aldus Heike Delfmann van Sociaal Planbureau Groningen. “Zo blijkt uit de monitor dat de meeste Groningers tevreden zijn met hun leven. Ze voelen zich veelal gezond en zijn tevreden met de leefbaarheid, woonomgeving en hun eigen woning. Bovendien ervaren Groningers een gevoel van verbondenheid en veiligheid in de regio.” De Groninger panelleden geven ook aan dat er verbeterpunten zijn om de leefbaarheid in de toekomst te waarborgen, zoals het bouwen van nieuwe woningen en het bevorderen van de kwaliteit van de sociale cohesie en voorzieningen in de regio. Het Groninger Panel geeft inzicht in de kwesties die er écht toe doen voor Groningers. Een aantal van die kwesties is zeer specifiek voor de regio, zoals de gaswinning en de hersteloperaties van de aardbevings schade.

Een aantal groepen en regio's is extra kwetsbaar

Net zoals in de rest van het land, is de brede welvaart niet gelijk verdeeld over verschillende groepen en regio's in Groningen. Zo zien we een verschil tussen de oostelijke gemeenten en de rest van de provincie op het gebied van gezondheid, levensstijl en sociaaleconomische indicatoren. De oostelijke gemeenten scoren consequent lager dan de rest van de provincie. Ook is een aantal groepen in de Groningse samenleving extra kwetsbaar voor een opeenstapeling van financiële, gezondheids- en sociale problemen. Dat geldt vooral voor jongvolwassenen en mensen met lage inkomens, een slechtere gezondheid en/of zonder vervolgopleiding. Dit uit zich op verschillende manieren, maar

vooral in lagere scores op gezondheidsaspecten en het persoonlijk welzijn. Jongvolwassenen in Groningen verdienen bijzondere aandacht. Zij scoren op een groot aantal indicatoren slechter dan Groningers van andere leeftijdsgroepen. Wat vooral opvalt is de achteruitgang van de mentale gezondheid van jongeren in de afgelopen jaren. Die achteruitgang werd de afgelopen jaren nog eens extra versterkt door de coronapandemie.

We constateren dat problemen zich gemakkelijk opstapelen, waardoor kwetsbare groepen steeds meer op achterstand komen. Delfmann: “De huidige inflatie en sterk oplopende voedsel- en energieprijzen brengt steeds meer gezinnen in financiële problemen. Deze vraagstukken vragen om blijvend gerichte aandacht om te voorkomen dat verschillen in Groningen groter worden en om optimale kansen te creëren voor mensen in de regio”.

Prettig en betaalbaar wonen onder hoge druk

Prettig en betaalbaar wonen in Groningen staat onder druk. Het aantal huishoudens, en met name het aantal eenpersoonshuishoudens, blijft de komende jaren stijgen. Dat komt onder andere door meer scheidingen en de vergrijzing, waardoor meer ouderen alleen komen te staan. Deze ontwikkelingen vragen om een woningmarkt die goed kan inspelen op veranderingen in vraag en aanbod. Daarbij is de Groningse situatie uniek door de combinatie met de versterkingsoperatie en de kwetsbare stand van de huidige woningvoorraad (veel woningen met een ongunstig energielabel). Het is belangrijk deze grote opgaven integraal en met steun en betrokkenheid van inwoners uit te voeren.

Dubbele vergrijzing grote uitdaging voor behoud van goede zorg

In Groningen is de vergrijzing van de bevolking omvangrijker dan gemiddeld in Nederland. Bovendien is er sprake van dubbele vergrijzing: niet alleen het aandeel senioren neemt toe, maar ook het aandeel ‘oude-ouderen’ stijgt. Eén van de belangrijkste uitdagingen als gevolg van de (dubbele) vergrijzing is de vergrootte druk op het zorgstelsel. Door het hogere aantal ouderen blijft de vraag naar zorg toenemen. Tegelijkertijd vergrijs ook de beroepsbevolking, waardoor meer zorgmedewerkers met pensioen gaan dan er nieuw bijkomen. Dit vraagt om beleid dat de toenemende druk op de zorg vanuit verschillende kanten kan verzachten.

Brede welvaart: een nieuwe manier van kijken

Welvaart staat in onze alledaagse werkelijkheid voor veel meer dan alleen ons inkomen of het bruto binnenlands product. Het wordt steeds duidelijker dat we anders moeten groeien, met meer aandacht voor het welzijn van iedereen. In het hier en nu, maar vooral ook met het oog op een goede toekomst van onze (klein)kinderen. Wonen, economie en klimaat zijn daarbij onlosmakelijk verbonden met elkaar. Gezondheid, welzijn, een veilige, groene en schone leefomgeving: het zijn allemaal zaken die mede de brede welvaart bepalen.

Over de Monitor Brede Welvaart Groningen

De Monitor Brede Welvaart Groningen 2022 geeft een actueel beeld van de brede welvaart in de provincie Groningen. De monitor maakt helder welke maatschappelijke vraagstukken spelen in Groningen en in welke regio's of gemeenten interventies gewenst zijn om de brede welvaart te versterken. Sociaal Planbureau Groningen heeft de Monitor Brede Welvaart Groningen ontwikkeld. De Monitor Brede Welvaart Groningen is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Groningen.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

[Bekijk de Monitor Brede Welvaart Groningen 2022 op onze website.](#)

Voor toelichting op de inhoud van dit onderzoek kunt u contact opnemen met

Heike Delfmann (06-52 88 86 94), h.delfmann@sociaalplanbureau groningen.nl , onderzoeker Sociaal Planbureau Groningen, of

Femke de Haan (06 525 896 14), f.dehaan@sociaalplanbureau groningen.nl, onderzoeker Sociaal Planbureau Groningen